Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 973 — ՇԱԲԱԹ 1 ԱՊՐԻԼ 1887 (Ն. Տ.) 13 ԱՊՐԻԼ 1887 — 19 ՐԷՃԷՊ 1304

20 ՓԱՐԱ (Ց'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԱՍԱԿ ԱՌԱՒՕՏ ԵՒԵՐԿՇԱԲԹԻ ՊԷՏՔ Է ԵՐԵՎԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱԼԱՊԱՐԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (Ց'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԺԻՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Համար	Տարեկան	գահեկան արծաթով	160
» »	Վեցմսեայ	» »	80
» »	Եռամսեայ	» »	40
Գաւառաց	Տարեկան		
Թղթատարով	Տարեկան	» »	240
Գաւառաց	Կիսամեայ		
Թղթատարով	Միջամեայ	» »	120
Օտար Երկիրներ	Տարեկան	Փրանգ	56
»	Վեցամսեայ	»	28

Դուրս գրուած յայտարարութեանց ծախքը հնգօրինութեան վրայ է։
Ինքնագրութեան գրուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 1 ԱՊՐԻԼ, 1887

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼ. ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ Յ'ԱՐԵՒԵԼՅ

ՄԻՋՈՒՄ ԳԵՐՄԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Անգլիացի Հիւպատոսաց տեղեկագիրը անգլ. արտաքին վաճառականութեան վիճակին վրայ, որը կապոյտ Տետրակի մը ձեւով հրատարակեցան վերջերս, և որոցմէ քանի մը քաղուածներ արդէն ներկայացուցած ենք մեր ընթերցողաց, խորին դժգոհութիւն պատճառեցին Անգլիոյ մէջ. զի որպէս տեսան մեր ընթերցողը, այս պաշտօնական և անկողմնակալ տեղեկագիրը անհերքելի կերպիւ կ'ապացուցանեն թէ անգլ. տարազադրութիւնն ու վաճառականութիւնը քիչ քիչ տեղի տալու վրայ են գերմանական, աւստրական և մինչեւ իսկ ռուսական արհեստական և առեւտրական գործունէութեան ի Թուրքիա և արեւելեան ուրիշ երկրաց մէջ։

Մօրնիկ Փոդ կը գրէ այս տեղեկագրաց վրայ. «Աշխարհի ամէն կողմերէն մեր հիւպատոսք կը ծանուցանեն թէ անգլ. վաճառականք դժուարաւ դէմ կը դնեն օտար մրցման, մանաւանդ Գերմանաց մրցման։ Օրինակի համար, առնունք Ազաթու ծովուն նաւահանգիստները, դէպ ուր կը դիմեն հարիւրաւոր մղոն երկաթուղիներ, որք արտասահմանի նահանգներէ կ'անցնին։ Անգլիա ասկէ առաջ մեծաքանակ հոդագործական մեքենայ կը ղրկէր այդ կողմ. բայց հիմա գրեթէ բոլորովին դադրած է իւր այս առուտուր։ Ամերիկացիք մեր վրայ յաղթանակ տարած են՝ ռուսական նաւահանգիստները մուծանելով մշակական գործիքներ ու մեքենայներ, որք՝ ըստ յայտարարութեան մեր հիւպատոսին՝ աւելի աղէկ և աժան են քան անգլիականները։ Զեռներէց Եանքին Ռուսիոյ մէջ կը վաճառէ մինչեւ իսկ ամերիկեան երկանաքարը, և իւր առուտուրն յառաջ քշելու համար ո՛և է առիթ ձեռքէ չի փախցներ, մինչ անգլիացի առեւտրական ուղեւորն ո՛չ ուրեք կը տեսնուի՝ երկրին ժողովրդեան պէտքերն ու ճաշակները իւր գործարանին տեղեկագրելու համար։ Մինչ մեր տարազադրիչ չեն զիջաներ ուսումնասիրել գնողներուն ճաշակը, Գերմանիա և Շուէտ յառաջ անցած են, և գրեթէ իւրացուցած են արօրի, դանակէնի ու մանը գործեաց վաճառումը։

«Մարոքէ նմանապէս անգլ. հիւպատոսը կը տեղեկագրէ թէ մինչ յառաջագոյն Մարոքցիներուն գործածած կառուները գրեթէ բոլորովին անգլիական էին, հիմա գնուածները մեծաւ մասամբ գերմանական են. վասն զի անգլ. վաճառականք չեն գոհացներ Մարոքցւոց պէտքերն ո՛չ կոտաւ տեսակին վրայ ո՛չ ալ վաճառման պայմանաց վրայ։ Քիլիէ եւս, Հարաւային Ամերիկա, կը տեղեկագրէ անգլիական հիւպատոսը թէ անգլ. վաճառականութիւնը նուազած է. զի Մանչէսդրի գործարանապետք չեն ուզեր մասնաւոր ապրանք չնել մասնաւոր խնդրանաց համար։ Անոնց ապրանքներն աւելի աղէկ կրնան լինել, բայց աւելի սուղ են քան Ամերիկայէ, Ֆրանսայէ, Գերմանիայէ և Զուիցերիայէ ղրկուածներն, և եթէ ի հարկէ ստորին բայց մնանդամայն աժան ապրանքներ չղրկեն՝ ինչպէս Քիլիցիք կը պահանջեն, կ'երեւի թէ անգլ. գործարանատաց ու վաճառականաց համար գործ չպիտի մնայ Քիլիի մէջ։ Նաեւ, խիստ քիչ անգլ. գործարանք ուղղոր-գործակալներ ունին ի Հարաւային Ամերիկա, և ասոնք ալ անվարժ են տեղացւոց լեզուին։ Գերմանք հաստատած են հոն չաքարի դատարաններ, գարեջրոյ և այլ ոգելից ըմպելեաց գործարաններ, նաեւ թղթի գործարաններ, և այժմ Անգլիացւոց կը մնայ հետեւիլ Գերմանաց օրինակին։

«Ճաբոնէ, Հայաստանէ և ուրիշ շատ մը երկիրներէ կուգայ մի և նոյն լուրը թէ անգլ. վաճառաց տեղ ուրիշ երկրաց վաճառք կը բռնուին, անգլ. գործարանատիրոջ անտարբերութեան և յամառութեան պատճառաւ, յորմէ կ'օգտին իւր հակառակորդք՝ վաճառելով ապրանքներ որք իրօք իւր ապրանքէն գէշ են։ Ցունաց մէջ կը ցաւինք որ գտնուած են խաբեբայք ոմանք, որք մեր համբաւն արատաւորած են՝ խաբէական վաճառանշերով (ՏՐԷՅԴ-ՄԱՐՔ) և քանակութեանց սուտ յայտարարութեամբք։ Ա.յսպէս, անգլիական գործարանք ոմանք դուրս ղրկած են կոտաւ ծրարներ 160 եարտանոց, անոնց վրայ փակցնելով թղթեր որք կ'ըսեն թէ 200 և մինչեւ իսկ 300 եարտաս երկայնութիւն ունին։ Նաեւ, հնդիկ բրինձ, որ իտալականէն աժան է, յԱնգլիա կը դրուի պարկերու մէջ որք իտալական վաճառանշէր կը կրեն, և կը ծախուին իբրեւ ճշմարիտ իտալեան բրինձ։ Բայց Կապոյտ Տետրակին մէջ ապացոյց չենք գտներ թէ սոյն տեսակ խարդախութիւնք հասարակօրէն տեղի ունեցած լինին, և կրնանք մխիթարուիլ խորհելով թէ, եթէ մեր արտածութիւնը կը նուազին, գրեթէ խուսր պատճառն է թէ շատ սուղ են, և շատ սուղ են զի արդէն լաւ տեսակէ են որ օտար հրապարակները չեն բռներ զանոնք։ Բայց եթէ մեր գործարանատերը չփոխեն իրենց մեթոտները, Անգլիոյ մէջ գործաւորներուն համար գործ հեղգհեղգ պիտի պակի։»

Սրտնոչոր կը գրէ. «Գերմանք մանրաշնին դիտողութեամբք նշանակեցին և Սաքսոնիոյ իրենց տարազադրոց ուշադրութեան ներկայացուցին բամպակէ կոտաւի մասին Զինացւոց ճարակները։ Դիտեցին մինչեւ իսկ կոտաւի ծրարներուն վրայի փաթոթներուն Զինացւոց կողմէ տրուած կարեւորութիւնն, և նշանակեցին սա իրողութիւն թէ Զինացին վաճառանշէն իրեն ուղեցոյց կը բռնէ, և երբ անգամ մը փորձով համոզուի թէ վաճառանշիր մը վստահելի է, կը գնէ անոր ծածկած ապրանքն, առանց տեսակը նայելու, կամ չափելու։ . . . Իսկ մեր առեւտրական դանդաղ և հնօրեայ սովորութեանց մէկ պայծառ օրինակը կը նայիլ Ճաբոն։ Դոբիոլի անգլ. դեր հիւպատոսին տեղեկագրոյն նայելով, այդ յառաջադէմ երկրի (Ճաբոնի) մէջ մեր ոչ միայն թող կուտանք ուրիշ ազգաց որ մեր վաճառականութիւնը խլեն մեր ձեռքէն, այլ և յանձն կ'առնունք որ նոյն իսկ Ճաբոնցիք յաղթեն մեզ։ Բամպակեղինաց մասին ա՛ն աստիճան ճշմարիտ է այս, որ չգործածուած բամպակին ներմուծումն ի Ճաբոն՝ եռապատկած է քանի մը տարւոց մէջ։ 1885ին Ճաբոնցիք 600ԹՕՆ միլիոն լիպրա բամպակի հունտ ներմուծին իրենց երկիրն, որպէս զի բամպակը Ճաբոնի մէջ արտադրուի և գործուի միանգամայն։ Ճաբոն տարուած անգլ. ապրանքներ աժան բայց անպիտան են. և դեր-հիւպատոսը պարտ կը համարի ծանուցանել թէ, ասոր հետեւանքն եղած է որ Ճաբոնցիք նախամեծար կը համարին ի սկզբան քիչ մը աւելի վճարել իրենց երկրին մէջ ձեռքով բանուած կոտաւի մը համար, որ կըրնայ գործածուիլ մինչեւ ցմահ, քան դուրսէն բերուած կոտաւ մը գնել, որ թէպէտ աժան, բայց միւսին դիմացկունութեան մէկ տասներորդ մասն իսկ չունի։ (*)

Նոյն պատմութիւնը կը լսենք Պարսկաստանէն, ուր անգլիացի վաճառականն, անպարկեշտ առեւտրով մը, առիթ կուտայ ռուս վաճառականին՝ զինք հրապարակէն վտարելու։ Դարէժի յոյն վաճառական մ'ըսեր է մեր հիւպատոսին թէ իւր ժամանակ մեծամասամբ գրաւեալ է կարգադրելու վէճեր, որք կը ծագին Մանչէսդրէ ղրկուած փուտ վաճառաց վրայ։ Դարէժի ընդհ. հիւպատոսը նոր տեղեկագրով մը կը զեկուցանէ թէ ո՛րպիսի արագութեամբ ռուսական կոտաւ անգլիականաց տեղը բռնելու վրայ են։ Պահ մը Ռուսք գժուարութիւն կրեցին իրենց կոտաւները պահանջուած երկայնութեամբ չնեալու, բայց ահա ամէն դժուարութեան յաղթած են, և այժմ «Մոսքուայի տպաւորք Մանչէսդրի տպաւորներուն դէմ ազդուապէս կը մրցին՝ տպան, գոնեղու և նկարներու կատարելութեամբ»։ Մանչէսդր անչուշտ կարող է լաւագոյն ապրանք շինել քան Մոսքուա. ասոր վրայ չէ խնդիրը. բայց ամենաթանկ կերպիւ գէշ են ա՛ն ապրանքներ զորս Մանչէսդր կը ղրկէ Պարսկաստան։

«. . . Տասն տարի առաջ մի և նոյն դանդաղութիւնը կուգային, Զինաստանէն մանաւանդ. բայց յայնժամ անգլ. բամպակագործութիւնը կործանել սպառնացող հակառակորդն էին Մէջտեղ. Նահանգք. Այլ ամերիկեան մրցումն երկար չտեւեց։ Մէկ երկու տարի Նորանգլիոյ (Ամերիկա) գործարանատերք արեւելեան հրապարակները ղրկեցին բարձրագոյն տեսակէ վաճառք. բայց տեսակը գնոյն համապատասխան չկըրցին պահել։ Ամերիկեան մաքսերու բարձրութիւնը կատեցուց զայս ամերիկեան ձեռներէցութիւն։ Բայց այդ միակ ձեռնարկ բաւական չհարկաւորը, սովորեցնելու համար մեր Լանքաշիրի գործարանատերաց թէ միանգամ ընդ միշտ վերջացած են հին բարի օրերն, ուր ճարտարութեան բոլոր առպարէզն Անգլիոյ սեփական էր։ Հիմա, անհամբեր եանքիներուն տեղ, որոց յարատեւութիւնը կը կասի անայլայլութեան առջեւ, մեր դէմ ունինք դանդաղաշարժ այլ տոկուն Գերմանն, և՝ որ յառեղգոյն է՝ բնիկ ճարտարութիւնն այն արեւելեան երկրաց, զորս մեր յատուկ շահուն համար ստեղծուած կը համարէինք ցարդ։ Գերմանք իրենց անտեսական կացութեան յարակից եղող տկարութեամբ կրնան յաղթուիլ, բայց անպարտելի պիտի պատան Ճաբոնցիք և Զինացիք, անգամ մը որ տիրանան եւրոպական արուեստներու, և սովրին գործածել եւրոպական մեքենաներ»։ . . .

«Արհամարհոտ անտարբերութիւնն որով Անգլիացիք կը նկատեն ամէն օտար և մանաւանդ ամէն արեւելեան իրեր ու գործեր՝ անգլ. տարազադրոյն ու վաճառականը տգիտութեան մէջ կը թողու։ Դեր-հիւպատոս Լանկֆորտ կը գրէ. «Իրը 30 տարիներ անցան յորմէ հետէ օտար վաճառականք սկսան բնակիլ ի Ճաբոն. և սակայն, Անգլիացիք այսօր աւելի լաւ չեն ճանչնար Ճաբոնցի վաճառական դասերը քան երբոր օտարաց առջեւ բացուելէն տարի մը ետքը։» Զարմանալի չէ ուրեմն որ ի Ճաբոն մուծեալ անգլ. վաճառաց քանակութիւնը վեց տարւոյ մէջ մէկ միլիոն անգլ. ոսկի նըւազած է. . . .

«Բայց Անգլիա կարող է դեռ, եթէ իւր արտադրիչք կամենան, դերազանցել զաշխարհ հմտօրէն իւր արտադրութեանց կատարելութեամբ և հաղորդութեամբ, եաբբնոցի գործեր լինին անոնք եթէ ճարպակի։ Ցայսմ է Անգլիոյ ոյժը, զոր այժմ փճացնելու վրայ ենք։ Անգամ մը որ թողուն պարկեշտ տուրեւառն և խաբէութեան դէմ խաբէութիւն հանենք, մեր վաճառականութեան վախճանն եկած կրնանք համարել։ Եւ տեղի ունենք վախնալու թէ յայսմ մասին ա՛նչափ ապահանած ենք արդէն, որ մեծ դէնք տուած ենք մեր հակառակորդաց։ Շատ հարատութիւն և երկարատեւ յաղթութիւն անդր քան զչափն վստահութիւն ներշնչած են անգլիացի տարազադործին, և այժմ մրցումը, զոր նա կը հաճարի նախատինք, անխիղճ կ'ընէ զինք։ Իւր հպարտութիւն չի ներեր իրեն՝ տեսնել թէ ինչու համար կը կորուսանէ առաջուան յաճախորդներն։ ուստի, կ'աշխատի ընկճել իւր նոր հակառակորդներ՝ անոնցմէ աժան ծախելով։ Եւ աժան ծախելու համար, անպարկեշտ արտադրութեան կը դիմէ, այսինքն՝ յանձնառութեանն համաձայն չի շիներ ծախած վաճառքն։ Այս նըւաստութիւն եթէ փոյ մ'ալ առաջ տարուի՝ Անգլիացիք աշխարհի վրայ ամենէն անվստահելի ազգը պիտի դառնան։»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիոյ «Կայսերական Խորհուրդ» վաւերացուց ծրագիր մը, որով օտար երկաթներու վրայ մաքսերն ատոիճանաբար պիտի բարձրացուին, մինչեւ որ բոլորովին անհնար դառնայ օտար երկիրներէն երկաթ մուծանել ի Ռուսիա։

—Ռուսիա մեծ յառաջդիմութիւններ կ'ընէ նաւարկութեան մէջ։ Վերջերս 20 նոր շոգենաւերու շինութիւնը վերջացաւ Սեւ Ծովուն մէջ, և 120 նորաշէն նաւեր ջուրն իջան Կասպից Ծովուն և Վոլգա գետին մէջ։

—Ցունիս 15ին ի Դուլսն պիտի բացուի արհեստական, հողագործական և գեղարուեստական ցուցահանդէս մը։

—Պերլինէ կը հեռագրուի առ Մորնինգ Փոսթ, ապրիլ 6 թուով. «Երբ Հոէնլոէ Իշխան, մի քանի օր յառաջ, Սդրազբուրգ վերադարձաւ, հրահանգներ ստացաւ Պիզմարք Իշխանէն՝ ամէն կարելի միջոցներով փութացնելու Ալզաս-Լոռէնի գերմանացումն, առ այս գործածելով խիստ միջոցներ, առանց նայելու յայսմ մասին Ռայխսդակին կարծեաց։ Զայս կը հաստատէ արտաքսումն Ռայխսդակի ֆրանսացի երեսփոխան Պ. Անդուանի, որ չէր կըրնար իսկ բողոքել իւր արտաքսման դէմ, 1879ի օրինաց, Ալզաս-Լոռէն պարզ դաղթականութիւն մ'է կառավարեալ գերման պաշտօնատարներով, որոց վերայ գրեթէ բոլորովին անզգալի է ներսիսկանաց հսկողութիւնը։ Գերման պաշտօնատարը նոյն ընթացքը բռնեցին Շլեզվիկի և բրուսական Բոլոնիոյ նկատմամբ, և այս վերջնոյն մէջ գաղութարութիւնք չեն վերջացած դեռ։ Բոլոնացւոց արտաքսումն, որ անցեալ տարի այնչափ յուզում պատճառեց, կը ցուցնէ թէ Պիզմարք Իշխան մանր նկատումներով ետ չպիտի կենայ բռնական գործերէ։ Բայց ի Պերլին Կառավարութեան միւս անդամք առարկութիւններ կ'ընեն այս ընթացքին դէմ; ցոյց տալով Ալզաս-Լոռենի տարազադրներուն հետզհետէ ի Ֆրանսա գաղթելն, մանաւանդ ի Նորմանիա, և գրաւեալ նահանգաց մէջ տիրող թշուառութիւնն։ Միւլուզ, օրինակի համար, որ 1870էն առաջ արդիւնաբերէն զատ ոչ մի լուր Նիւ-Եորքի եւ Պրազիլիոյ մէջ այնպիսի խորին եւ ցաւալի տպաւորութիւն գործած էր որպէս Մր. Պիշրքի մահացու հիւանդութեան լուրը։ Շարաթի գիշեր մինչեւ ժամը 12 մեծ ամբոխ մը կ'սպասէր այն փողոցին մէջ ուր էր հիւանդին տունը, բայց, ա՜ւաղ, ժամէ ի ժամ դրան վրայ փակուած բժշկական տեղեկագրեր ամենուն կասկածն ու երկիւղը կ'աւելցուցանէին։ Կիրակի առաւօտեան թերթերը լի էին ընդարձակ տեղեկութիւններով հիւանդութեան պատգամներուն եւ հիւանդին վիճակին վրայ։ Ինչպէս յատուկ է մանաւանդ Ամերիկայի օրաթերթերուն, հիւանդին, անոր ընտանեաց, տան եւ եկեղեցւոյ վերաբերեալ անձնական դէպքերն իսկ կը տիրուէին երկարօրէն։ Նոյն օրը խօսակցութեան ընդհանուր նիւթ եւ խորին համակրութեան առարկայ էր Պրուքլինի Մեծ քարոզիչը։ Ոտիկներու պահպանութիւն կ'ընէին տան, եւ մինչեւ առաւօտ լրագրներու կերթային կուգային։ «Մր. Պիշքր դեռ ո՞ղջ է կամ մեռած։»—Այս էր առաջին հարցումը զոր իրարու կ'ուղղէին ծանօթներ երբ միմեանց կը հանդիպէին հոգ չէ ուր։ Նոյն իսկ եկեղեցաց մէջ։ Հարիւրաւոր եկեղեցաց մէջ սրտառուչ մաղթանք ուղղուեցան վասն մեծանուն հիւանդին, թէ տօթքներու եւ թէ քարոզներու մէջ մասնաւոր յիշատակութիւններ եւ համակրութեան խօսքեր եղան։ Այսպէս ամէն յարանուանութեան բեմերէ, վասնզի հիւանդն էր ամենուն քարեկամ, եւ յիսուն հազար ընտանեաց սեպհականութիւն։ Բայց հասարակաց զգացումը միայն ալաթքով չէր որ կը յայտնուէր։ Ցուրտ եւ հողմագին օրը կառքեր իրարու ետեւէ կը բերէին նշանաւոր այցելուներ եւ բարեկամներ երկու սեռէ։ Բարախուն սրտով կուգային, արտասուքից աչքը եւ դառնալին։ սեւամորթներ մանաւանդ որոց ազատութեան համար չատ աշխատած էր Մր. Պիշքր, տխուր դիմօք կը շարուէին դրան առջեւ, եւ աւելի տխուր կը քաշուէին եւ չտեսնելով յուսոյ նշոյլ բժշկաց տեղեկագրերուն մէջ։ Բոլոր օրն հիւանդին տունն օխտատեղի մը դարձած էր։ Մր. Թալմէճ, որ Մր. Պիշքրէ ետքը, Պրուքլինի ամենէն պերճախօս քարոզիչն է, իւր քարոզին մէջ ըսաւ. «Մինչ կը խօսիմ այս առաւօտ, մեր վրայ սպ սուսեր մը կայ քոյր եկեղեցւոյ մը ոգեւոր քարոզչին համար։ Թէեւ կըրնամ անկէ տարբերիլ քաղաքական եւ կրօնական խնդրոց վրայ, կարծեմ ամենքդ կը միաբանիք թէ երբ Մր. Պիշքր այս կեանքէն մեկնի, ընդարձակ պարապ մը պիտի մնայ Պրուքլինի եւ աշխարհի մէջ։» Ուրիշ քարոզիչ մ'ըսաւ. «Համբաւեալ իրբեւ քարոզիչ ընդ ամենայն աշխարհ, Պրուքլինի մէջ տակաւին կը պատուուէր իրբեւ դրացի եւ կը սիրուէր իրբեւ բարեկամ։ Երբ Մր. Պիշքր Պրուքլինէ բոլորովին մեկնի, անոր եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ դպրոցներուն հետ կապակցեալ հինգ հազար մանկիկ, եւ ուրիշ անհամար հաղարներ որ կը ճանչնան զնա իրբեւ յայտարարն հասարակաց խորհրդոյ, կարօտ պիտի մնան անոր իրբեւ մեծ առաջնորդի։ Երկար տարիներ աչքեր կը հայեին ի նա իրբեւ յատուկ բնեւեռական եւ իրբեւ բոլորջնուն ազդեցութիւն զօրութեան մը որ ազատասիրոյ պէտքերն ո՛չ կրնան դադարեցնել։ Ամենայն պարագայի մարդաբէ։ Ա.յսպէսի քարոզիչներ միայն կրնան գոհացուցել այս ժամանակի մէջ ուսեալ եւ խոհուն ունկնդիրներ։ Եւ ըստ եմ Ամերիկայի եւ Անգլիոյ նշանաւոր քարոզիչներն իրր քառասուն տարիէ հետէ, եւ ստուգութեամբ կ'ըսեմ թէ Մր. Պիշքր իւր տեսակին մէջ առնման է, իւր ժամանակին մեծագոյն ատենախօսն է թէ՛ եկեղեցւոյ բեմին վրայ եւ թէ հրապարակային ատեաններու մէջ։ Անոր բազմակողմանի միտքն եւ ազատութեան ու մարդկային ազգի սիրով լի սիրտը շատ մեծ եւ բարերար ազդեցութիւն գործած են աշխարհի յառաջդիմութեան վրայ դէպ յաղթութիւն, ի մարդասիրութիւն եւ ի ճշմարիտ Քրիստոնէական եղբայրսիրութիւն։ Որչափ որ գիտեմ, չկայ ուրիշ քարոզիչ մը որ կարող ըլլայ ըստ ամենայնի հաւասարիլ Մր. Պիշքրի, եւ բռնել անոր տեղը։» Այսպէս կը խօսէր մեծ անծանօթ պատգամաւոր մը Ներսիսեանց տակաւ աւելի ծերունին շնչաւորելով իւր խօսքերը։ Ա.յսպէս կը խորհէին բիւրաւորք յԱմերիկա և յԱնգլիա, եւ հեռաւոր երկիներ ուր անգլերէն կը խօսուի, եւ ուր չատ ծանօթ են Մր. Պիշքրի խօսքերն եւ հարաւ։

Այս մեծ մարդը, Հենրի Ուօրտ Պիշքր, կամ ուսումնի մանկաց հարուածով մ'անդամ կը պառակէր անկողնոյ մէջ անցեալ շաբաթ օր։ Երբ յետ մ'ջուրի անոր հիւանդութեան լուրն յանկարծ տարածուեցաւ Պրուքլինի եւ Նիւ-Եորքի մէջ, եւ հեռագիրք տարին այս ցաւալի լուրը Միացեալ Նահանգաց եւ քաղաքակիրթ աշխարհի ամէն կողմ, մեծանուն քարոզչին ցրուեալ ընտանեաց անդամները մէկէն հեռագրով կանչուեցան հիւանդին անկողնոյն քով, եւ տունն ուր էր հիւանդն, սկսաւ պաշարուիլ բարեկամներէ եւ նշանաւոր քաղաքացիներէ։ Փողոցը՝ դրան առջեւ հարիւրաւոր այրեր եւ կիներ, նաեւ մանուկներ անհամբեր կ'սպասէին բժշկաց տեղեկագրերուն որ մէկ երկու ժամն անգամ մը կը փակցուէին դրան վրայ ծանուցանելու հիւանդին վիճակը։ Մր. Պիշքրի հիւանդութիւնը բոլորովին անակնկալ էր, վասն զի Մեծ քարոզիչը թէեւ ալեւոր՝ էր քաջառոյզ եւ կորովի, եւ իւր իսկ բերանէն յաճախ լսուած էր թէ իւր կենաց մէջ ոչ մի ժամանակ աւելի առողջ էր, եւ մեծ յոյս ունէր դեռ երկար տարիներ ապրելու եւ ի գլուխ հանելու քանի մը նշանաւոր գրական գործեր, որոց գլխաւորն էր «Հարք Քրիստոսի։» Անոր հիւանդութեան տխուր լուրին յանկարծ տարածուելէն երկու օր առաջ Մր. Պիշքր, որպ դէմքն ամենուն ծանօթ էր, իւր տիկնոջ հետ ի միասին տեսնուած էր քաղաքին մէջ այլ եւ այլ տեղեր առողջ եւ ուրախ ու զուարթ։ Հինգշաբթիէն ուրբաթ լուսնալուս գիշեր Մր. Պիշքր անհանգիստ եղած էր, եւ առաւօտեան դէմ առաւոտեանէն փոխելէ ետքն ալ զգացած է խոր քնոյ մէջ ընկղմած էր։ Տիկին Պիշքր որ բովի սենեակը կը ննջէր, իւր ամուսնոյն անհանգստութիւնը նշմարելով անմիջապէս փութացած էր պատճառն հասկնալու եւ դարման տանելու, բայց վասնզի նշան մը չէր տեսած, եւ կարծելով թէ պարզ անքնութիւն է յաւալ եկած անհանգստութիւն մ'էր այն, առանց վրդովելու քաջառողջ ամուսինը։ Հետեւեալ առաւօտ տիկինը դիտելով թէ Մր. Պիշքր հանգամանքի կերպիւ գէշ են՝ ապրանքներ զորս Մանչէսդր կը ղրկէ Պարսկաստան։

«. . . Տասն տարի առաջ մի և նոյն դանդաղութիւնը կուգային, Զինաստանէն մանաւանդ. բայց յայնժամ անգլ. բամպակագործութիւնը կործանել սպառնացող հակառակորդն էին Մէջտեղ. Նահանգք. Այլ ամերիկեան մրցումն երկար չտեւեց։ Մէկ երկու տարի Նորանգլիոյ (Ամերիկա) գործարանատերք արեւելեան հրապարակները ղրկեցին բարձրագոյն տեսակէ վաճառք. բայց տեսակը գնոյն համապատասխան չկրցին պահել։ Ամերիկեան մաքսերու բարձրութիւնը կատեցուց զայս ամերիկեան ձեռներէցութիւն։ Բայց այդ միակ ձեռնարկ բաւական չհարկաւորը, սովորեցնելու համար մեր Լանքաշիրի գործարանատերաց թէ միանգամ ընդ միշտ վերջացած են հին բարի օրերն, ուր ճարտարութեան բոլոր առպարէզն Անգլիոյ սեփական էր։ Հիմա, անհամբեր եանքիներուն տեղ, որոց յարատեւութիւնը կը կասի անայլայլութեան առջեւ, մեր դէմ ունինք դանդաղաշարժ այլ տոկուն Գերմանն, և՝ որ յառեղգոյն է՝ բնիկ ճարտարութիւնն այն արեւելեան երկրաց, զորս մեր յատուկ շահուն համար ստեղծուած կը համարէինք ցարդ։ Գերմանք իրենց անտեսական կացութեան յարակից եղող տկարութեամբ կրնան յաղթուիլ, բայց անպարտելի պիտի պատան Ճաբոնցիք եւ Զինացիք, անգամ մը որ տիրանան եւրոպական արուեստներու, և սովրին գործածել եւրոպական մեքենաներ»։ . . .

«Արհամարհոտ անտարբերութիւնն որով Անգլիացիք կը նկատեն ամէն օտար և մանաւանդ ամէն արեւելեան իրեր ու գործեր՝ անգլ. տարազադրոյն ու վաճառականը տգիտութեան մէջ կը թողու։ Դեր-հիւպատոս Լանկֆորտ կը գրէ. «Իրը 30 տարիներ անցան յորմէ հետէ օտար վաճառականք սկսան բնակիլ ի Ճաբոն. և սակայն, Անգլիացիք այսօր աւելի լաւ չեն ճանչնար Ճաբոնցի վաճառական դասերը քան երբոր օտարաց առջեւ բացուելէն տարի մը ետքը։» Զարմանալի չէ ուրեմն որ ի Ճաբոն մուծեալ անգլ. վաճառաց քանակութիւնը վեց տարւոյ մէջ մէկ միլիոն անգլ. ոսկի նըւազած է. . . .

«Բայց Անգլիա կարող է դեռ, եթէ իւր արտադրիչք կամենան, դերազանցել զաշխարհ հմտօրէն իւր արտադրութեանց կատարելութեամբ և հաղորդութեամբ, եաբբնոցի գործեր լինին անոնք եթէ ճարպակի։ Ցայսմ է Անգլիոյ ոյժը, զոր այժմ փճացնելու վրայ ենք։ Անգամ մը որ թողուն պարկեշտ տուրեւառն և խաբէութեան դէմ խաբէութիւն հանենք, մեր վաճառականութեան վախճանն եկած կրնանք համարել։ Եւ տեղի ունենք վախնալու թէ յայսմ մասին ա՛նչափ ապահանած ենք արդէն, որ մեծ զէնք տուած ենք մեր հակառակորդաց։ Շատ հարատութիւն և երկարատեւ յաղթութիւն անդր քան զչափն վստահութիւն ներշնչած են անգլիացի տարազադործին, և այժմ մրցումը, զոր նա կը համարի նախատինք, անխիղճ կ'ընէ զինք։ Իւր հպարտութիւն չի ներեր իրեն՝ տեսնել թէ ինչու համար կը կորուսանէ առաջուան յաճախորդներն։ ուստի, կ'աշխատի ընկճել իւր նոր հակառակորդներ՝ անոնցմէ աժան ծախելով։ Եւ աժան ծախելու համար, անպարկեշտ արտադրութեան կը դիմէ, այսինքն՝ յանձնառութեանն համաձայն չի շիներ ծախած վաճառքն։ Այս նըւաստութիւն եթէ փոյ մ'ալ առաջ տարուի՝ Անգլիացիք աշխարհի վրայ ամենէն անվստահելի ազգը պիտի դառնան։»

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիոյ «Կայսերական Խորհուրդ» վաւերացուց ծրագիր մը, որով օտար երկաթներու վրայ մաքսերն ատոիճանաբար պիտի բարձրացուին, մինչեւ որ բոլորովին անհնար դառնայ օտար երկիրներէն երկաթ մուծանել ի Ռուսիա։

—Ռուսիա մեծ յառաջդիմութիւններ կ'ընէ նաւարկութեան մէջ։ Վերջերս 20 նոր շոգենաւերու շինութիւնը վերջացաւ Սեւ Ծովուն մէջ, և 120 նորաշէն նաւեր ջուրն իջան Կասպից Ծովուն և Վոլգա գետին մէջ։

—Ցունիս 15ին ի Դուլսն պիտի բացուի արհեստական, հողագործական և գեղարուեստական ցուցահանդէս մը։

—Պերլինէ կը հեռագրուի առ Մորնինգ Փոսթ, ապրիլ 6 թուով. «Երբ Հոէնլոէ Իշխան, մի քանի օր յառաջ, Սդրազբուրգ վերադարձաւ. հրահանգներ ստացաւ Պիզմարք Իշխանէն՝ ամէն կարելի միջոցներով փութացնելու Ալզաս-Լոռէնի գերմանացումն, առ այս գործածելով խիստ միջոցներ, առանց նայելու յայսմ մասին Ռայխսդակին կարծեաց։ Զայս կը հաստատէ արտաքսումն Ռայխսդակի ֆրանսացի երեսփոխան Պ. Անդուանի, որ չէր կըրնար իսկ բողոքել իւր արտաքսման դէմ. 1879ի օրինաց, Ալզաս-Լոռէն պարզ դաղթականութիւն մ'է կառավարեալ գերման պաշտօնատարներով, որոց վերայ գրեթէ բոլորովին անզգալի է ներսիսկանաց հսկողութիւնը։ Գերման պաշտօնատարը նոյն ընթացքը բռնեցին Շլեզվիկի և բրուսական Բոլոնիոյ նկատմամբ, և այս վերջնոյն մէջ գաղութարութիւնք չեն վերջացած դեռ։ Բոլոնացւոց արտաքսումն, որ անցեալ տարի այնչափ յուզում պատճառեց, կը ցուցնէ թէ Պիզմարք Իշխան մանր նկատումներով ետ չպիտի կենայ բռնական գործերէ։ Բայց ի Պերլին Կառավարութեան միւս անդամք առարկութիւններ կ'ընեն այս ընթացքին դէմ; ցոյց տալով Ալզաս-Լոռենի տարազադրներուն հետզհետէ ի Ֆրանսա գաղթելն, մանաւանդ ի Նորմանիա, և գրաւեալ նահանգաց մէջ տիրող թշուառութիւնն։ Միւլուզ, օրինակի համար, որ 1870էն առաջ արդիւնաբերէն զատ ոչ մի լուր Նիւ-Եորքի եւ Պրազիլիոյ մէջ այնպիսի խորին եւ ցաւալի տպաւորութիւն գործած էր որպէս Մր. Պիշքրի մահացու հիւանդութեան լուրը։ Շարաթի գիշեր մինչեւ ժամը 12 մեծ ամբոխ մը կ'սպասէր այն փողոցին մէջ ուր էր հիւանդին տունը, բայց, ա՜ւաղ, ժամէ ի ժամ դրան վրայ փակուած բժշկական տեղեկագրեր ամենուն կասկածն ու երկիւղը կ'աւելցուցանէին։ Կիրակի առաւօտեան թերթերը լի էին ընդարձակ տեղեկութիւններով հիւանդութեան պատգամներուն եւ հիւանդին վիճակին վրայ։ Ինչպէս յատուկ է մանաւանդ Ամերիկայի օրաթերթերուն, հիւանդին, անոր ընտանեաց, տան եւ եկեղեցւոյ վերաբերեալ անձնական դէպքերն իսկ կը տիրուէին երկարօրէն։ Նոյն օրը խօսակցութեան ընդհանուր նիւթ եւ խորին համակրութեան առարկայ էր Պրուքլինի Մեծ քարոզիչը։ Ոտիկներու պահպանութիւն կ'ընէին տան, եւ մինչեւ առաւօտ լրագրներ կերթային կուգային։ «Մր. Պիշքր դեռ ո՞ղջ է կամ մեռած։

ԱՐԱՐԱՏ

ԱՅԳԵՊՏՈՍԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ամենայն դեպքում՝ Ալեքսանդրիայի գաղթականութիւնը ամենամեծն է Եգիպտոսի մէջ։ Ասում է, թէ Ալեքսանդրիայի բնակչութեան 20,000 կամ 25,000 հոգուց 12,000 հոգի գաղթականներ են։ Ասում է, թէ գաղթականներն ամենքն էլ ունեցել են մեծ գումարներ

—Ամերիկեան հանգուցեալ հիւպատոսի այրին՝ Տիկին Հիբ իւր դստեր հետ Մալթա ուղեւորեցաւ ուսումից Թունուզ պիտի երթայ գարնան եղանակն անցուցանելու և անտի Փարիզ ու Լոնտոն այցելելով Ամերիկայ պիտի ուղեւորի։

—Մաքէսաք դեր-Ծովակալն այս օրերս Իզմիր կը հասնի Վէլէոբլէջ մարտանաւով, անտի Ֆրանսա ուղեւորելու համար։ Իւր յաջորդը, դեր-Ծովակալ Օրլի, Նորընտիր հրամանատար Միջերկրականի Ֆրանսական նաւատորմին, ի մօտոյ Պիրէն կ'սպասուի։ Այդ նաւատորմն ևս մայիս ամսոյն մէջ պիտի այցելէ Արշիպելագոսի օսմ. և յունական նաւահանգիստներն, Ալէքսանդրիա, Թունուզ և Տրիպոլիս, յետ որոյ պիտի սկսին նաւային մեծ մարզանքները։

—Պ. Օթօ Տինկէր, երբեմն ընդհ. քննիչ Լոյսի ընկերութեան և ապա ներկայացուցիչ Քրիբրի զինագործարանին ի Կ. Պոլիս, մայրաքաղաքս եկած է։ Պ. Տինկէր այժմ Միւնիխի երկրորդական երկաթուղեայ տնօրէն է։

—Առջի գիշեր Սգենեայի բարձանց վրայ պատահած հրդեհէն ոչ մէկ չէնք այրեցաւ, այլ մացառներու դէզ մը միայն։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան Կայս. Պանքային Ղալաթիոյ և Պոլսոյ դրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ հինգշաբթի, 2|14 ապրիլ և երկուշաբթի 6|18։

Կ. Պոլիս, 1 ապրիլ 1887։

Պ. Պ. Ռ. ՀԱՅՏԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

(Messieurs R. Hayden & Co.)

Կը խնդրեն ծանուցանել թէ իրենց

ՏԱՐԵԿԱՆ ԶԵՂՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

Պիտի սկսի յառաջիկայ ապրիլ 6|18 1887 երկուշաբթի եւ պիտի շարունակէ մինչեւ ամսոյս վերջը։

Կալաթա Քուլէսի, Եաղըճի փողոցի դիմացը։

1—12

ԱԶԴ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ Պոլիս Մէհմէտ բաշա խան թիւ 18 Դրասենեակն տոմարակալութեան դասեր կաւանդուին դիւրասոյց եղանակաւ, վաճառականաց տետրակաց կարգադրութիւնք յանձն կառնուին գոհացուցիչ պայմաններով եւ վաճառականական գրութիւնք կը խմբագրուին։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱՃԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պոմպէյ, 11 ապրիլ

Ապոստամբ Զբլղայք յաղթեցին Սֆղանաց եւ գրաւեցին զԼուզին, այս կերպիւ կարելով Գեասպուլէ ի Գանտահար երթալիք ճամբան։

Լոնտոն, 11 ապրիլ

Այսօր տեղի ունեցաւ, ի Հայտ Բարք, Բառնէլեանց եւ արմատականաց պատրաստած մեծ ցոյցը։ Բազմաթիւ առեւնարանութիւնք եղան։ Անհուն ամբոխ մը ներկայ էր։ Բարեկարգութիւնը չմանգարեցաւ։

Բեգրպուրկ, 12 ապրիլ

Ռուսիա կը շարունակէ հայեցողական դիրք մը բռնել Պուլկարիոյ նկատմամբ։

Սոֆէնք, 12 ապրիլ

Երեսփոխանաց ժողովը երկէկ քուէարկեց գանձային ինչ ինչ տնօրէնութիւններ։

Արտաքին գործոց նախարար Պ. Տրակովիս ժողովոյն ներկայեց Յունաստանի և Աւստրիոյ միջեւ նիզելի առեւտրական դաշնադիրը։

Խանիկիա, 11 ապրիլ

Ապրիլ 1է մինչեւ 10 Սուէզի ջրանցքն անցնող նաւաց թիւն է 91 և տոնօրեայ հասոյթը 1,640,000 ֆրանք։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 1 ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լոնդրայի վրայ (պանքայի)	.....	112
3 » » » (վճռագիրներ)	.....	111 8/3
3 » Բարիզի » (պանքայի)	.....	22 65
3 » » » (վճռագիրներ)	.....	22 72 1/2

Օսմանեան Բանսիրիտ

		Դահեկան
Նբէկ երեկոյ գոց. (Միաց.	Դ. Սէրի	15
Գործային գոցուածքէն վերջը	»	15 1
Բերայի մէջ	»	—
Առաւօտուն բացուածքս	»	15 5
Բարձրագոյն գին	»	15 7
Նուազագոյն »	»	15 5
Կէս օրին	»	15 6

ԻՍԹԻԴԱՔԸ ՏԱԹԻԼԻ

Նբէկ երեկոյ		39 14
Այս առաւօտ		39 18
Կէս օր		39 20

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Փոխառութիւն 1858)		
» 1862)	A Սէրի	24 10
» 1860)		
» 1863)	B. »	13 30
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	C. »	Ο. 15 5
» 1873)		

ԻՆԹԻՖԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Նբէկ երեկոյ գոցուածքս	84 25
Այս առաւօտ բացուածքս	85
Կէս օրին	85

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լ.	3 33
Քրէտի ժէնէրալ	Օսմ. »	6 6
Պանք տը Դօնս	» »	5 5
Սօս. Շանժ է վլէօր	» »	3 20
Թրամուէյ	» »	295
Բուսէլի երկաթուղի	Ֆր.	33
Օպլիկասիօն տը Բրիսիրիթէ	»	—
Բասֆոնթուղի Լաւրիսմի	»	75

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանգնոց	»	88 8
Անգլիական ոսկի	»	111 18
Բօլ իմպերիալ	»	90 30
Ֆրիմից	»	51 20
Ռուսպլիթղթադրամ	»	10 5
» արծաթ	»	76
Ֆիորին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 20
Վենդոյ	»	102 20
Հինգնոց	»	102 20
Մէթալիք	»	98 20
Թասֆիէ	»	18

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 12 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քանսոլիտ		102 3/16
Օսմ. »	Սէրի Դ. բացուածք	13 3/8
» »	» գոցուածք	13 7/16
» »	» Ա.	23
» »	» Բ.	13 3/8
» »	» Գ.	13 3/8
Օթօման 1871		72
Փոխառութիւն 1877		84
Պանք Օթօման		10 1/4
Ռուսական փոխառ. 1873		94 1/2
Եգիպտական միաչեալ (իւնֆիթէ)		76
» ասանան (բրնմիէժիէ)		98 1/2
Տպրա Պանիէ		73 3/4
Ֆանմիէալ (փոխառ. Բրչիլա)		95 1/2
Հունգարական պարտաքիզուղի 4 %		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 486

Վիէննա, 12 Ապրիլ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127 70
Օսմանեան երկաթուղի	16 20

Բարիզ, 12 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109 85
» » 3 %	81 22 1/2
Օսմանեան քանսոլիտ Սէրի Դ. բացուածք	13 65
» » » գոցուածքս	13 65
» » » Բ.	13 60
» » » Գ.	13 60
Օսմանեան երկաթուղի	32 25
» Լիէժի քանսեսիոնքիք	— —
Պանք Օթօման	508 75
Դրէտի Լիոնէ	556 25
» Ֆոնսիէ	1383 75
Բասֆոնտոն Լիոնի	1275
Սուէզի ջրանցք	2051 25
Ռուսական 5 % 1877 ի	100 1/4
Իտալական Ռանթի	98 47 1/2
Եգիպտական միաչեալ	385
Ազանիական (արտաքին)	65
Բրիօրիթէ Թիւրք	343 75
5 % Հէլլենական	319 37 1/2
Զէք Լոնդրայի վրայ	25 31

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 12 Ապրիլ, ժ. 10 և 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քանսոլիտ	13 70
Եգիպտական	385

ՀԱՅՔ Ի ՀԵՐԱԹ

ՊՈՂՏԱՏ, 4 Փետրուար

Ուրախութեամբ կարդացի Արեւելքի մէջ Սֆղանիստանի Հայոց վրայ հետաքրքրական տեղեկութիւնները, որոցմէ թելադրեալ կը հաղորդեմ լրագրոյդ հետեւեալ լուրերն, զորս հաղորդած է ինձ մի անգլիացի եպիսկոպոսական քարոզիչ, որ թուականէս երեք տարի յառաջ տեղս եկաւ։

Սա պատմեց թէ իւր բարեկամներէ մին քարոզչութեամբ չորս տարի յառաջ Հէրաթ երթայով, հոն իրեն ներկայացած են մի քանի անձինք, որք արտաքուստ բնաւ տեղացիներէն տարբերութիւն չունէին, եւ խնդրած են իրմէ երդմամբ հաստատել թէ ինքը քահանայ է։ քարոզիչն յանուն Քրիստոսի երդուած է թէ ինքը քրիստոնեայ և եկեղեցւոյ պաշտօնեայ է։ յանժամ մեծաւ ուրախութեամբ առած տարած են զինքը քաղաքին մէջ մեկուսի թաղ մը մի տուն, որոյ ներքոյ զարմացմամբ տեսեր է քարոզիչն հայկական մինչեւ մեծութեամբ եկեղեցի մը զարդարեալ զանազան պատկերօք, խաչերով, աշտանակներով ևն։ ներկայացուցեր են նաև իրենց շարականն, ժամագիրքը, ճաշոց ևն և թախանձանօք խնդրած են իրմէ որ պատարագ մատուցանէ, զոր կատարած է ըստ անդլ. եկեղեցւոյ, և զոր անշուշտ տեղացի Հայք չեն կրցած որոշել Հայկական եկեղեցւոյ պատարագէն։ Յետոյ մատուցած են իրեն մի քանի տարբեր հասակաւ անձինք զորս մկրտեր է քարոզիչն, և օրհնած է նաև մի կամ երկու պսակ։ Թախանձանօք խնդրած են իրմէ որ այնտեղ մնայ եւ իրենց համար քահանայագործէ, բայց քարոզիչն որ սահմանուած էր յայլքաղաք ի Հնդկաստան, չէ ընդունած իրենց խնդիրը։ Ըստ այդ քարոզչին՝ Հէրաթի Հայք են իրը քսան տուն որք լեզուաւ, տարազով եւ այլ արտաքին նշանօք բնաւ չեն տարբերիր քաղաքին մահմետական բնակիչներէն։ Թէև ցարդ չէին կրցուսած աղգութեան դաղափարն և կրօնասիրութեան ոգին, բայց խեղճերն այնպէս կը կարծեն եղեր թէ մնացեալ Հայք ամէնն ոչնչացած և միայն իրենք մնացած են աշխարհի վրայ։ Քարոզիչը չը գիտեր թէ արդեօք քաղաքին այլ թաղերու մէջ ալ Հայեր կա՞ն թէ ոչ։

Կարի ցաւալի է խորհիլ թէ Դրիդոնիս եպիսկոպոս, առաջնորդ Պարսկաստանի եւ Հնդկաստանի, որոյ թեմն են նաեւ այդ երկրաց շրջակայ բոլորը եկեղեցիք, այսչափ անտիպ մը նայ իւր հօտին մի փոքրիկ մասին հոգեւոր պետոյից անհնար է հնթադրել թէ չը գիտեր նոցա դոյութիւն, զի երթէ ի Պոլիս Մ'կրեան մը կրցած է տեղեկանալ, որչափ եւս առաւել պարտէր եւ դիւրութիւն ունէր տեղեկանալու Դրիդորիս Սրբազան։

Մ. Հ. Ս.

ԴԱՄԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՎԱՆ, 24 փետրուար

Մայրաքաղաքիդ թերթերէն միոյն մէջ տեղնուեցաւ Վանէն մի թղթակ ուրեմն որ նկարագրելի յետոյ Սահմանադրութիւնն ի մեր ի Վան տեղի ունեցող եռեսփոխանական ընտրութիւնները, վերջին եռեսփոխանութեան դատաւորմ, նոր ընտրութիւնը Պոլսոյ Սուլթանի օրով։ Օսմանեան և Այէսթիէնեան Սրբազանները պարտաւորներն և գործերը, ի վերջոյ կը յանգի այն գաղտագրի նստին, որ յունիս. 9 ին տեղը եղեր եռեսփոխանը որած են եղեր իրենց բնակարանէն Բէօշ-Պոխչեան Աւետիսի տունը։

Համառօտիւ բնեռը ասա այդ նիստի պատմութիւնն, յորմէ ոչ որ տեղեկութիւն ունէր մինչեւ երէկ շաբաթ, բայի եռեսփոխանաններէն և իրենց 7-8 որդանեակներէն։

Կեդր. Ազգ. Վարչութիւնն Այէսթիէնեան Սրբազանի ի Վան հասնելն իսնամով, Ն. Սրբազնութիւնն պատգամ հաստատոց կոնտակը կը հանի գրկել, զոր պատուս. փոխանորդ Ս. Հայրը Կոստ. և Քաղաքական Ժողովոյ ներկայութիւնն կը կատարեր։ Այդ կոնտակին մէջ բան մը կայ, որ բաւական կը լիներ տեղերու Պոլսոյ Սրբազանի կուսակրութեան պատգամաւորներէն մեղն հանելու։ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն իւր իսկ խօսքով բռնելու համար և բսելու նմա թէ, եթէ չէիր վաւերացուցած պերեսփոխանութիւնն. էջը ոչիոյն գրիեցիր, իսկ երբ ոչիոյն գրիած ես, ըսել է վաւերացուցած ես։ Ս. Ծննդեան կիւրակէներն իրենց ծրագիրը պատրաստելէ յետոյ երկու անձանց հետ, որոց մին վերոյիշեալ թղթակցութեան տէրն է, վերջին կիւրակէն, այն է հինգշաբթի երեկոյ զԳրիգորիս Սրբազան կը հրաւիրեն ի քաղաքէն իրենց կուսակիցներէն միոյն տունն ուր այլ ոչ անձինք ևս հրաւիրուած էին։ Անդ իրենց հանձարեալ եղրակացութիւնը Ն. Սրբազնութեան յայտնելով, կը հրաւիրեն զայն նախագահելու իրենց նիստին։ Գրիգորիս Սրբազան կը պատասխանէ թէ «Պատրիարքարանն առաջի և վերջի ընտրութիւններն ևս ոչնչացնելով կէս մը գրած է, և այդ կէսն առանց կեդրոնի հրամանին վերցնել իմ ձեռնհասութենէս վեր է։» Երեկոյթին ներկայ եղող տեսրը երեսփոխանը կը պատասխանեն թէ «մենք նիստ կը գումարենք վաղը»։ «Այդ. չենքի մը տակ չեմ թողուր նիստ գումարէք, կը պատասխանէ Սրբազանը։ ուրիշ տեղ նիստ կ'ընէք, գուբ գիտէք, ես տուներու մէջ ժողով ընել ուզողներն արգիլելու ձեռնհաս չեմ»։

Կը մեկնին այդ անձինք և երեկոյին կը լսուի թէ անցեալ տարուան ընտրութեան արդիւնքն եղող երեսփոխաններէն ոմանք գումարուելով, տաօրեայ գիւան ընտրեր, հեռագրեր, և ի վերջոյ տեղեկագրեր իսկ են ի Պատրիարքարան։ Սոյն գումարումը տեղի կ'ունենայ նոյն յիշեալ Բէօշ-Պեսիկեան Աւետիս անուն անձին տունն, ունենալով իրը նախագահ Փիրղալիմեան վրդ.։

Հետեւեալ օրը լուր կը տարածուի թէ Սրբազան Ալէքսիէեան նախագահեր է և տասրագրեր է յիշեալ հեռագրերն ու տեղեկագրեր, և Սրբազանն կը դատապարտուի մինչեւ երեկոյ առաջնորդարան եկող անձանց յայտարարելու թէ այդպիսի բան ըրած չունի։

Կանգնին օրեր, եւ յիշեալ հեռագրին ու տեղեկագրին պատասխան չգալուն վրայ, կասկածելի լուր տարածել թէ պատրիարքարանէն եկած պաշտօնագրերն եպիսկոպոսը կը պահէ։ Այս լուրը կը հնարուի, որպէս զի կարծուի թէ Պատրիարքարանն հրաման տուած է։

Այս լուր այնքան կը տարածուի, որ վախճանեալ կուսակալը լուրի կերպով կը հարցնէ Գրիգ. Սրբազանին թէ ինչու Պատրիարքարանէն եկած պաշտօնագրերը կը պահէ։

Ահա ճշմարտութիւնը։ Գալով ընտրութեանց տեղեկագրին ևն, զոր գրած են ի Պատրիարքարան, պաշտօնական թղթակցութիւնք անուշտ ծանօթացուցած են Սրբազան Պատրիարք Հօր, իրողութեանց մանրամասնութիւնները։

(Ծան. խմբ. Դեր. Այէսթիէեան Սրբազանէ առ խմբագրութեանս ուղղեալ նամակ մը լիովին կը հաստատէ սոյն տեղեկութիւնները։)

ԱՅՆԹԱՊ, 15 մարտ

Թուէս շուրջ վեց ամիս առաջ էր, երբ Այնթապ մեծ կորուստ մը կ'ունենար յանձին մեծահարուստ Ցակոբ աղա Քիւրքճեանի, և ահա այսօր ալ նմանօրինակ կորուստ մը կ'ունենայ յանձին Վահեմ. Նազար պէյ Նազարէթեանի, որ էր քաղաքիս ամենահարուստ և միանգամայն ազդեցիկ անձնաւորութիւնն, և կը վարէր Պարս. հիւպատոսի պաշտօն։ Հանգուցեալն էր 70 տարեկան։ Թաղման հանդէսն յաջորդ օրուան թողուեցաւ իւր երեց որդւոյն Նիկոլոս էֆէնտիի բացակայութեան պատճառաւ, բայց այսուհանդերձ չկրցաւ հանել։

Ննջեցեալն մարմնոյն տունէն եկեղեցի բերուեցաւ, ուր սովորական արարողութիւնը կատարուելէ և դամբանականներ խօսուելէ յետոյ մեծ հանդիսիւ գերեզմանատուն փոխադրուեցաւ։ Դագաղին առջեւէն կ'երթային իւր երկու հարազատներ, ընկերակցութեամբ քաղաքիս նշանաւոր տարանց։ անոնց առջեւէն կ'երթային Սիմեոնեան և Հայկազեան ընկերութեանց ներկայացուցիչք, կրելով ի ձեռին ծաղկեայ պսակներ։ աւելի առջեւէն երգեցիկ մանկունք։ Շուրջ 6-7000 անձինք հետեւեցան նորա դագաղին մինչեւ գերեզմանատուն։

Կը լսենք թէ մեծանուն հանգուցեալն իւր մեռնելէ մի քանի օր առաջ, խոստացած է Այնթապու թերակատար եկեղեցւոյն քարերն իւր ծախիւք հողալ։ Այս ծախք 6-700 լիրա կը հաշուի։

ԴԱՐԴԱՆԵԼ, 23 մարտ

Ֆասուլեաճանի թատերական խումբն, որ առաջուն քան երեք ամսէ ի վեր ատա կը գտնուէր, երիցս ներկայացումներ սրուաւ ի նպաստ քաղաքիս ազգ. վարժարանին։ Այս ներկայացմանց առաջնոյն հովանաւորութիւնն ստանձնած էր Դարդանելի ամրութեանց հրամանատար Վահեմ Ֆէրիզ Բիֆթի փաշա, որ երեկոյթին փայլն աւելցնելու համար բարեհաճած էր նաև զինուորական խումբն ևս զրկել ի թատերասանն։ Դասատարակութեան վսեմ գործին ի նպաստ արուած սոյն ներկայացումն իւր հովանաւորութեան ներքեւ առնլով՝ Վահեմ Բիֆթի փաշա իւր ծանօթ ուսումնասիրութեան և հայասիրութեան կրկին ապացոյցները տուաւ։ Ցատուկ մասնախումբ մը կազմուած էր ազգայնոց երեւելիներէն, որք թէ՛ տոմսերու վաճառման և թէ երեկոյթի կանոնաւորութեան մեծ հոգ կը տանէին։ Սոյն մասնախմբի անդամք էին Թաղէոս էֆ. Պեսարսեան, Պօղոս էֆ. Ցակոբեան, Սարգիս էֆ. Ղազարեան, Պարսեղ Սեան երկրին եղարք, Ցարեթ էֆ. Մանկեան և Յաչիկ էֆ. Պէրբէրեան մեծարոյ անձինք, որք անձանձիր աշխատեցան ի յաջողութիւն գործոյն։ Ներկայացմանց զուտ հասոյթն 3009 ղրուշի մօտ կը հանի։

Մ. Ա.

ՆԵՐԿԱՐԱՐ

ԱՍՍՏՈՒՐ Ա.Ղ.Ա.Հ.Ի.Ր.Տ.Ի.Ն պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ վերադարձած է իւր ներկարարի խանութն, ի Մահմուտ փաշա, Թարգիմբաշ, թիւ 93, ուր ամէն տեսակ կերպասէ ըղձեսսներու պատանները կը հա՛ռնին հեսաբնաւ չմոռնլու կերպիւ, և կը ներկուին ու կը յարդարուին՝ նոր կերպասէ չտարբերելու տատիճան Ցամխորդք գոհ պիտի մնան նաև գնոյ չափաւորութենէն։ 1—1

Ով որ կ'ուզէ ընտիր ճաշակաւ պատրաստել տալ ՇԱՊԿՆԵՐ և արանց վերաբերեալ ամէն տեսակ ՀԵՐՄԱԿԱԶՆՆԵՐ, պէտք է դիմէ։

Բերա, Թիւնէլ-Բարտա-Գոխա էֆէնտի, թիւ 18,

Պ. Հ. ՓԱՓԱՋԵԱՆԻ ԴՈՐԾԱՏՈՒՆՆ

ուր թէ՛ գնոյ չափաւորութեան և թէ՛ ապրանաց ընտրութեան մասին կատարեալ գոհացում կը տրուի իրեն։

3—15

ԺԱՆ ԲԱԱԼԻՊ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԱՊԱՍԵԱՆ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գուլէ-Գարու, Կալաթայի արտարտին դիմաց և Եաղրէր փողոցին քով, թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԸԹԵՐԱՆՈՅ ԿԱՀԱՊԱՍԵԱՆ, Նոյն փողոց թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՊԱՍԻՆԵՐ.— ՇՈՒԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՊԱՍԻՆԵՐ, ամեն ծախսութեամբ և կատարելութեամբ. — Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օթոցներ, գանգրէներ, թիւխտոտներ, սէյտոներ. — Ամեն տեսակ ՄԱՀԱՃԱԿԱՆՆԵՐ և հագար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁԵՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ու կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼԶՈՒԹԻՒՆ, ԱՖՆՈՒԹԻՒՆ։ Ծան. Զէրոթէլ ԲԱԱԼԻՊ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈՒԼ ԵՒ ՇԱՆՏՈՆԻ

Այս ամենարնտիր և հանրածանօթ գինիներուն մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչ է Պ. Ֆ. Լուի Գոմանտինէզ։ Գնորդք այս կերպիւ կրնան հայթայթել վաւերական գինիներ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՅ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ

Այս առաջնակարգ կարմիր և սպիտակ գինիներն, տակառակով եւ շիշերով, 1874էն մինչեւ 1880, կը ծախուին հնութեան համեմատ։ Պէտք է ընթացք դնոց ցուցանն առնուլ Պ. Ֆ. Լուի Գոմանտինէզի, Բերայի մեծ փողոց, 179 եւ 457։

Ամեն մարդու համար ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ գլխաւոր պայմանն է թող չտալ որ՝ տալաը մնայ լեարդին վրայ։ Արդ, Տոքթոր Հէյոսէ Ամերիկեան հանրահռչակ Դեղահատիկները մասնաւորապէս շինուած են լեարդը մաքրելու համար թէ՛ ախորժահամ են, և թէ՛ մէկ անգամի համար մէկ դեղահատ կը բաւէ։ Իւրաքանչիւր շիշ կը պարունակէ 20 դեղահատ։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղատան մէջ Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, Կալաթայի մեծ փողոց, 38 (կայսրան Թրամուէյ յից)։ Դեղատուները կը գրկուի առանց փոխադրութեան ծախքի, հանդերձ ծանօթութեամբ, և մեկնութեամբք, ի փոխարէն 10 ղրշ.ի թղթատարական տոմսի։

ԱՄԵՆՈՒԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ

ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ

ԶԲՈՒՅՑԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՄԷԹՈՏ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ի պէտս վարժարանաց և ընտանեաց ուսանողաց

Գրած ԷՄԻԼ ՕԴՈՒՈՅԻ

Մեծ. Եկեղեցի էֆ. տէր Յովհաննէսեան, հմուտ հայ, գաղ. եւ գերմաներէն լեզուաց, ընտիր յոյժ գտնելով այս գասագիրքը, փոխեց զայն ի գերմաներէնէ ի հայ, զայն գասագրքին կարեւոր ըլլալուն մէկ ապացոյցն է, որ գերմանական վերնին մէջ 38 րդ տարագրութեան հասած է։

Արդարեւ Էմիլ Օդդոյի այս քերականն եւ արուեստական մեթոտն է իւր տեսակին ընտիրներէն մին, չբսելնք թէ դերազանց իսկ ըստ բազում մասանց։ Դասագիրքն յօրինուած է այնպէս, որ նախ գասերուն եւ հրահանգներուն զանազանութեամբ եւ նիւթոց պէտքին թեամբ կը գրօսեցնէ զանսանոցն, կը քաջալերէ զնա դիւրասոյց եղանակաւն, և կը կրթէ՝ գիտնական, պատմական և բանաստեղծական օրինակներով ընտիր մատենագիրներէ, եւ որ աւելին է՝ կուսուցանէ ի կարճ ժամանակի անխոտոր հնչել, հանկաղ նաև գրել եւ խօսիլ իսկ ֆրանսերէն։

Ամբողջ գործը կը բաղկանայ երկու ընթացքներէ եւ 66 դասերէ։

Իւրաքանչիւր դաս ունի իւր հրահանգներ, բառեր, եւ խօսելու կրթութիւններ, յաւանդման կանոնաց մասնաւոր ժամանակաւորեալ է հոյ ասացուածոց պարզութեան եւ ընդարձակ հետ ճշդութեան, ուստի եւ վստահ է թէ յայտնեւս մեծ նպաստ պիտի մատուցանէ գործն Հայ ուսանողաց, մանաւանդ նոցա որ յոյժ փափաք ստանան ուսուցման այս լեզուին։

Նախապէս գինը յոյժ չափաւոր բրինք ապագրեալ օրինակաց նուազութեան բաղդատմամբ, գրեթէ բուն իսկ մատչէն եղած գինը։

Ա. Ընթացքին համար 3 ղրշ. Բ. ընթացքին՝ 10։ իսկ ի միասին կազմելոց գինն է 16 ղրշ։

Կեդրոնատեղին է Յովսէփ Գավաֆեան գրատունը Զագմաղէրլար թիւ 20, եւ կը ծախուին ամեն հոյ գրավաճառաց քով։

Տէր եւ Հրապարակ.

ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՎԱՖԵԱՆ

3—25

ԻԼԱՆ

ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Էրզադ անպարրնա ալընճաճագ Ֆուրնիյէ մոմերն միւնագասարնա պայլանաճաղրնան, խթէք իտէկլերին բարար վէ չայլէնպահՀ կիւնլերի Խաղնէի Խասսան Շահանէյէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

30 մարտ 303

2—3

ԻԼԱՆ

ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Սէրալը Հիւմայուն հաթապ անպարը լիւնն ալընճաճագ օլան հաթապէն գարարը գաթիսի ինսանը բուամինն պիրլինճի չարչէնպահՀ կիւնիւ վիրիլէճէկլինտէն, իթթայա թալիպ օլանլարն ալվաղիմաթը ուժումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

30 մարտ 1887

Նօ. 31

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Թարապլուսը Ղարպ ֆիրգաբնա կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպարեա օլունաճագ օլան օն պէշ պին գըյէի ճէտիտ պուղտայ իլէ էքի պին քիլէի ճէտիտ արբանրն մարտրն օթուզ պիրինճի սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն, վէ նիսանրն պիրինճի չարչէնպահՀ կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապալ օլունճաղրնան, իթթայա թալիպ օլանլարն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուժումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

30 մարտ 1887

Նօ. 32

2—2

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ղաղբյատա պուլունան վէ պուլունտորրբաճագ օլան սունուֆը ասաբիրի Շահանէ իչին պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի Հաղիրանրնան իթթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպայեասը մահալինճէ միւնագասայա վաղ օլունան էրզագտան,

Նանրն պէհէր գըյէի ճէտիտի ալթմըշ էքի, գըրդ.

Կաղրն՝ ալթմըշ էքի, գըրդ.
Ցաղիբին՝ եէթմիշ սէքիզ.
Պէքսիմաթրն՝ եէթմիշ սէքիզ.
Սիրքէնին՝ եէթմիշ սէքիզ.
Իւզիւմին՝ եէթմիշ սէքիզ.
Ֆասուլեանրն՝ եէթմիշ սէքիզ.
Հընթանրն՝ օթուզ տոգուզ.
Նօհուտրն՝ օթուզ տոգուզ.
Ցաբիսի կիւշթին՝ եիւզ էլլի ալթը.
Խարիճի կիւշթին՝ եիւզ տոգսան պէշ.
Էրղին՝ սէքսէն պէշ, սէքսէն.
Բուղէնը սատէնին՝ իւչ եիւզ տոգսան.

Թուղրն՝ եիրմի իւչ գըրդ.
Սօղանրն՝ եիրմի իւչ գըրդ.
Շէքէրին՝ եիւզ գըրդ, գըրդ.
Զէյթին՝ էքի եիւզ օն, ալթմըշ.
Սապօնրն՝ էքի եիւզ օն՝ ալթմըշ.
Զէյթունրն՝ եիւզ օն եէտի.
Քէօմիւրին՝ օն պէշ, ալթմըշ.
Շաբրին՝ օթուզ պիր, եիրմի.
Սամանրն՝ եէտի, սէքսէն.

Հաթապրն՝ պէշ, գըրդ ալթը բարայա օլարագ մահալի թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտորրընան, պուրաճա իթթասրնա թալիպ օլանլարն լէվազիմաթը ուժումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

28 մարտ 1887

Նօ. 30

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Շամը չէրիֆ վէ միւլհագաթընտա պուլունան վէ պուլունտորրբաճագ օլան հէր սընբի ասաբիրի Շահանէ իչին պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի Հաղիրանրնան իթթիպարէն պիր սէնէ զարֆրնտա իճագ իտէկլէր օլան վէ միւպայեասը մահալինճէ միւնագասայա գօնուլան,

Բուղէնը սատէնին պէհէր գըյէի ճէտիտի ռէօրթ եիւզ եիրմի տոգուզ.

Սօղանրն՝ եիրմի իւչ, գըրդ բարայա օլարագ մահալի թալիպի էօհտէսինտէ օլունուրընան, պուրաճա իթթասրնա թալիպ օլանլարն լէվազիմաթը ուժումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

28 մարտ 1887

Նօ. 29

3—3

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

ՕԼԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՋՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մէճիտիէով, ֆոնտէր իզապէլ-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՁԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ

Մորթ ձկան իւղը խայծզանով զտելով, Գ. Շէվրիէ այդ հեղուկին տուած է ախորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, մասամբ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամէն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱՍԱՆ

Պ. Շէվրիէ իւր դիւտը կատարելագործած է ֆոսֆոր-ալ ֆէրով Մորթ ձկան երկաթախառն իւղը պատրաստելով։ Հաստատ ոյս յատկութիւն, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ պնդութիւն չպատճառեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պռոնշիթի, Վատութեան և Խղլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։

Ընդհ. մթերանոց, կեդր. դեղրն. Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, կ. Պոլիս Մրեւնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ Շէվրիէի կողմէ ուրիշ ԳՈԳՍՅԻ ԳԻՆԻՆ

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԼՔ

ԲՈՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կազային. ամենազգուշ դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամէն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինարի, 2, Պոլո փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻՍ եւ ԲԵՌԴԻԳԻԴի։ Ատա խան, 4, Մաքսի փողոց, Դալաթիա։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։

ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿ

Ծովային ֆէնոյին և ցամաքային ապահովութիւն

Մէկէմէտ Ալի բաշա խան, 2, Պոլիս

Սառորագրեալքս, Մ. ԹԻԼԻՊԷՆՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ, պատիւ ունին ծանուցանել վաճառականաց թէ Ընդհանուր Գործակալատար անուանուած են Մանհայմի ՌԷԱՍՍԻՒԱՆՍ ՄԱՐԻԹԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանագրութեամբ հաստատուելէն կապուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մը հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը Ֆր. 15.000.000

Դրամագլխոյ շրջարկրութեան հանուած 7.500.000

Պահեստի դրամագլուխ 775.000

Պահեստ ստանձնեալ վտանգներու և չվճարուած մնացուց համար 1.750.000

Ուրեմն, Մանհայմի Ռէասսիւրանս Գոմպանիի Ընկերութիւնն ամէն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ չոկենալով, առագաստանաւով, երկաթուղիով եւ ներածեալ կամ արտածեալ պրանաց ապահովագրութեան համար։

Ընկերութիւնը նաև մասնակից է «ԱՐԺԷՔՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵՍՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ»

Union pour l'Assurance de Valeurs

և հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ,

որք 30,500,000 Ֆրանքի

դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամէն տեսակ արժէք, արժէքաւոր, կտրոն, պանքնոտս, գոնարեղէն եւ, որք կը զրկուին թղթատարութեան և ուրիշտնդակաց միջոցաւ։

Այդ ընկերակցութիւնները կազմով ընկերութեանց անուանքն տպագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Կ. Պոլսոյ համար երաշխաւորեալ է Օսմ. կայսերական Պանքան։

Աւասիկ ընկերութեան ԴՐԱՄԱՏԵՒՐՔ անուանները.

Բարիզ	Գոնդուսա տ'Լիսքանդ տը Բառի (Լընտրն էնտ Գասէնդի Պէնքին և ընկ.
Լոնտոն	(Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Զինաստանի Պանքա
	(Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Գերլինի գերմանական Պանքա
Ամստերտամ	Ամստերտամի Պանքա
Անվերսա	Աւեւտրական վարկի Պանքա
Լիեժ	Ընդհանուր Պանքա Լիեժի
Պրուսել	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային Շարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի Հանեման Պանքա
Պերլին	Ս. Պլայխրեոդտը
Վիեննա	(Գրեսոր Անշդալտ (Աւեւտրական Պանքա Վիեննայի
Բեռնէրսպուրգ	Ս. Լ. Կիւնցպուրգ
Գոպենհակ	Երկրագործական Պանքա Ցանիմարքայի
Ճենովա	Բոռ. Հոֆեր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գոռաէս եղբարք
Պուքրէշ	Իսուսմանիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա
	Ցունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պայմանները և գներն յոյժ չահաւէտ։

Գոռֆէր-Լոգրիմոդէոյ, Հ. Օպէռ, փորձագէտ Վէրիդասի ծովային գործոց գրասենեակին, Սարնըճալ խան, 6, Կալաթա։

Ընդհանուր գործակատար

Մ. ԹԻԼԻՊԷՆՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ.

ԴԵՂԱՐԱՆ

Պ. և Հ. ՓԻԻԶԻՒՐԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Պոլիս կոմուրջի էլեւէնը Բիւ 77

Զարմանալի գնով և արագապէս կը գործադրուին եկած դեղագիրները

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՈՐԻՑ

Պ. և Հ. ՓԻԻԶԻՒՐԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Եէնի ճամի էլեւէնը Բիւ 26

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԱԿ

ԼՈՒՅՍԱԹՈ, ՋԿԱՆ ԻՒՐ ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ

ՊԱՏՐԱՍՈՒԹԻՒՆՔ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱԼԼԻԱԿԱՆ ԴԵՂԱՊԻՏՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՆՐԱՑԻՆ ԶՈՒՐ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՔԻՆԱ ՔԱՎԻՊԱԹԱՑԻ

Մ. ՊԷՅԼԻԿՃԵԱՆԻ

Այս յոյժ ախորժակամբուժական բուսական ըմպելիքը ընդարձակ գործածութեան մը տակ է քիչ տարիներու մէջ իւր անսխալապէս կազդուրիչ ներգործութեան շնորհիւն, որ տկար, զմգոյն և ընդհանուր առմամբ վատառողջ կազմութեանց ապաքինութեան ազդուագոյն միջոցն է։

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը կամուրջին գլուխը Բիւշիւբեան Եղբարց դեղարանը Բիւ 77։ Կը գտնուի նաեւ ուրիշ դեղարաններու մէջ։

Կը յանձնարարուի մասնաւորապէս զգուշանալ կեղծ չինուածներէն։

ՀԱՆՐԱԶԱՐԱՑԻՆ ՀԱՄՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

PASTILLES DIGESTIVES. — Այս շաքարները Վիշիի մէջ պատրաստուած են Զերմուկներէն ելած աղով, ախորժահամ են և ապահով դարման մ'են դիւրամարսելութեան դէմ։

SELS de VICHY pour BAINS. — Այն անձանց համար որք չեն կրնար Վիշի երթալ։

Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն դեղերու և շիշերուն վրայ պահանջել ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ դրոշմը։ Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր դեղագործաց քով։

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊԱՅԾԱԼ ՀԱՄՈՒՔ

ՅԻՆ ԱՆՃԱՌԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ Կ. ՊՕԼԻՍ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱԳԱՒԻՈՐ ԳՆԵՐՈՎ,

ԳԻՐՔԵՐ դեղեցիկ և հաստատուն

ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականաց եւ

ԱՑՑԵՏՈՄՍՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Ցաճախորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը Բիւ 27 Ֆինճանճըար-Եօղուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամէն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ, գրիչ, տուփաքք, պայուսակ, գրապանակ եւ եւ։

ՕԼԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

ՄՈՐԹ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

ՄՈՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒ

Որք ամենաառաջնակարգ կը բռնեն Լիէրթուլ և Մէրսէրսոնի գլուխ.

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Գանդուս	4200	Պֆիզնէր	3000
Ֆէրոս	4000	Օպոլրիս	3000
Օսմանի	4000	Նէբրիս	3000
Սէնսոդրիս	3250	Բերա	3000
Ֆիրոզ	3250	Լոֆիս	800
Մակասար	3250	Օրինտա	800
Մարիսթիս	3250	Սէսիլ	700

Օպրիս չոգենաւը, նաւապետ Խաթրըպրու, ամսոյս դէպի 14ին Լիվերբուլէն ստանալիս ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒ և ԸՆԿ.

Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ

515 31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերբուլ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Տէրեր՝ Աշրաֆոգլանդրիս 1878ի

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

Որ միմիայն տրուած է Արծաթազօծ ոսկերչական գործոց

MARQUE DE FABRIQUE

և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ Միակ որաշխաւորութիւն Գնողին համար

ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ ՍՊԱՍՔ

ՍՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՑ ԱՐԾԱԹԱԶՕԾԵԱԼ

Առանց հոգ ընելու մեզ գէմ մղուած գնոյ մրցման, որ անշուշտ տեսակին յատութեան շնորհիւրնայ լինիլ, միշտ պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ԾԱԽԵԼ ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱԾԻՆ ԶԱՓ ԱԺԱՆ

Գնողին միայն հանդարտ պահելու համար, նմանապէս պահած ենք

ՄԵՐ ԱՊՐԱՆՔՆԱՑ ԼԱՒԱՊԻԹԻՒՆՆ

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իրը միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՈՒԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՈՆ ՄԱՐՇԷ, 354, Բերայի Մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինիլ, որպէս կ'երաշխաւորենք, թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց,

ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ և ԸՆԿ

ԱՌ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՍ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՍ

Կը ծանուցուի մայրաքաղաքիս և գաւառաց լուսանկարչաց և արուեստասիրաց թէ վաճառատան մէջ մասնաւոր ճիւղ մը հաստատած եմ ծախելու համար լուսանկարչութեան ամէն պիտոյք, ինչպէս՝ Ամբողջ գործիք արուեստասիրաց համար, Շամար նուսա, ամէն տեսակ Օպժէքթիվներ, Ռիւվէթ, Ապպիմինէ և զանազան թուղթեր, Ֆարթաներ, Շասիներ, Լապտերներ, Արծաթի ժէլաթինօ Պրոմիւրով վայրկենական բլաքներ, լուսանկարչութեան համար քիմիական նիւթեր, այս ամենը խիստ ընտիր և Եւրոպիոյ մեծ վաճառատանց գնով։

Հետեւաբար կը խնդրեմ անոնցմէ որք հետաքրքիր են լուսանկարչութեան, գալ այցելել մթերանոցս ուր պիտի գտնեն ամէն տեսակ ապրանք։

ԷՄ. Ճ. ՄԷՐՃԱՆՈՖ

54 և 56, Մէյտանլըզ փողոց, Պարչէ-Դարու

INJECTION BROU

Բուսդեղապանական, ամենազգուշ եւ զգուշական։—Որ անմիջապէս կը բուժէ հին և նոր սեռամաշտութիւնները։ 30 տարուան յաջողութիւն։—Կը ծախուի աշխարհիս ամէն լաւ դեղատունց մէջ և ի Բարիզ, ժ. Ֆէրրէի դեղարանը, 102, Ռիշլիէօ փողոց, յաջորդ Պրուի։

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR

Կը բուժէ արեան տպակոնութիւնէ յառաջ եկած ամէն հիւանդութիւնները, Խզլ, ամէն տեսակ վէրքեր, յօդացաւ եւն եւն։

ՌՈՊ ՊՈՒԱՅՎՕ—ԼԱՖԷԹԷՕՌ

ԻՈՏԻՒՈ ՏԸ ԲՈԴԱՍԻՕՆՈՎ

Կը բուժէ հին և նոր գազդիական ախտերը, Վէրք, Կեղ, Ուռեցք եւն եւն ի Բարիզ, ժ. Ֆէրրէ, 102, Ռիշլիէօ փողոց, յաջորդ ՊՈՒԱՅՎՕ-ԼԱՖԷԹԷՕՌ ի և ամէն դեղարանաց մէջ։

ՄՕԶԻԴՐԻՐՈՆ

Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍ այս պատրաստութիւնն, Սպիտրիթոն, ամենազգուշ դարման մ'է հերաց, մորուքի և յօնքերու պահպանման համար։ Մազերը կ'ամրի իրեն նախկին առուգութեամբ, կակուղութեամբ և ուժով, որք յայտնի նշաններն են առողջութեան։

Այս պատրաստութիւն զբաւոր դարման մ'է ճաղատութեան դէմ։ կ'անհետացնէ թեւին։ կը կասեցնէ հերաց, մորուքին և հնքերուն անկումն և թափած տեղերուն փոխարէն նոր մազ կը բուսցնէ։

ՏԱՍՆԵՒՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ազդուութիւնը ճանչցուած է նշանաւոր բժիշկներէ։ Գործածութիւնն յոյժ դիւրին,—օրն անգամ մը շիթ մազերը։

Շիշին վրայ պէտք է պահանջել Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍի ստորագրութիւնը։

ՄՕԶԻԴՐԻՐՈՆ

Ընդհանուր կեդրոնատեղի

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

244, Բերայի Մեծ Փողոց, 244

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄՕԶԻԴՐԻՐՈՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ

Կալաթա, Քարանթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻ

ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿՈՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՑՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ՕԴԱՅԻ ԵՒ ԾՈՎԱՅԻՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԼԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարիլիոյ և Թրիէսթ գլխաւոր կանոնաւորապէս բանող

Նաւապետք, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՈԹԷ ԲԸՆԴԻԼ

Թիւ 17-18 Ֆիւշիւք Միւլէթ

Մոմհանէ փողոց, Թիւ 14

514

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր փորձագէտ

ՅԱՆԶՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

Դէորդ պէյ խան, Եիւքսէք Գալաթրըմ Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի

ՄԱԼՆԷԷՐԻ ԳՐԱՄԱՊԱՆՆԵՐՈՒ

Ուսանողներ կը դիմեցուին Լուսի և Խուրտֆան

Գնողաց հանդիպման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին նշանակագրեր և ֆոտոգրաֆներ։ Ամենայն տեսակ ապրանքներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆԷ

Անգլիոյ հռչակաւոր փորձարանի

ՁՕՆ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱԾԵԼԻՔ, ՄԱՐԱՑՔ ԵՒ ՁՄԵԼԻՔ

Նոյն վաճառատան

ԲԵԴՐՈՒԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ

Նոր կատարելագործութեամբ լինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարեալ կը գտնուի ամէն տեսակ ապրանքներ ապսպրել։

ՖՐԷՏ· ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈՓԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բռնեն Լիէրթուլ և Մէրսէրսոնի գլուխ.

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ամերիկան	2500	Ֆասիանան	3700
Ալզատիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլաֆան	3700
Ամիենեան	2500	Իպէրիան	5500
Աստրիան	3700	Իսպրիան	5500
Գալատիան	6000	Իտալիան	5500
Գուլկարիան	6000	Լեհական	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայլէնեան	2000	Լիսպոն	800
Տուրոյ	700	Օլտրոյ	700
Եէհիշլի	5700	Բերիան	3800
Ֆլանդրիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնեան	3700	Վիրմինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆՊՈՒԹԻՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 36, 38, Ֆիւշիւք Միւլէթ Մէյդան խան, Ղալաթիա.

Նաւատորք, Պարոնայք Ֆրէտ, Էջլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

ՖԻԻՆԱՐՏ

ՇՈՓԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

Որք ամենաառաջնակարգ կը բռնեն Լիէրթուլ և Մէրսէրսոնի գլուխ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամէն կողմերուն համար, նմանապէս Հաւանի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչսթրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց հանար ամէն դիւրութիւն կընծայուի։

Ամէն չոգենաւու մէջ կայ կին բժշկուհի մը

Ընկերութեան չոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ

Թիւ 1 Ֆիւշիւք Հալա փաշա խանթա Ղալաթա

511

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիէրթուլ, Մէրսէրսոն և Օտեսայի գլուխ

Անուանք Թանոյ Նաւապետք

Այա Սոֆիա	3,000	Ֆրէզ
Լարտա	2,500	Ռոմանոս
Աղրատիա	2,500	Քուրլանդ
Լաքոնիա	2,500	Ռիլք
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուլգարիա	2,800	Ֆոթերթիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճարաք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

513 Գործակալք

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Դէլ Ռէյլոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎ ՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ ՈՐԴԻՒՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ադրիան	2,000	Լիբանան	4,500
Անճէլ	3,000	Մարենկո	4,000
Արկո	1,300	Մարատին	2,500
Գասսանտ	3,500	Մէրլ	2,000
Գորտոնիս	2,200	Նեբո	2,000
Գրանտ	2,000	Օթելլը	5,000
Գեէրտ	2,600	Օրլանտ	3,000
Գայրէոս	2,500	Օդրանդ	4,500
Դասէտ	2,400	Օդդ	2,000
Դաքոտ	2,000	Բասիքիզ	1,200
Գոմ	2,700	Բայէրսֆ	3,200
Տիտոս	2,500	Բասքեր	4,700
Ջօմիս	1,800	Քէդ	2,800
Իրաքս	2,600	Քիսլթ	4,000
Տրանտ	2,600	Ռիմալտ	3,200
Ֆալքոն	800	Ռոյլս	3,000
Ֆիտոս	1,700	Ռոմանս	5,500
Ֆլամինկ	1,600	Ռամեն	3,500
Կարլիլ	3,500	Նայէրն	4,000
Կիգանս	2,200	Սարքիս	2,000
Կոզս	1,800	Սիրկոս	2,000
Կրոսոս	2,200	Սարենգ	1,300
Հանկ		Թասսոս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ռ. Իրոյ	3,000
Հիսսարլիկ	3,000	Թիկեր	1,300
Հիսմարկրդ	1,200	Թոլտոս	2,800
Ճիոս	2,300	Քասանդ	3,000
Քէլոս	2,000	Ֆէտոս	1,000
Քոքիս	2,200	Ֆէսարտ	3,000
Լե	2,000	Ֆէրս	4,000

Գրէյիոյ չոգենաւը, նաւապետ Թրրնը, ընդհանուր վաճառքով Հալէն ստացած պարպած եւ Օտեսայ ուղեւորած է։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ՖՐԷՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալ

Թիւ 17-18, Ֆիւշիւք Միւլէթ

Խան Ղալաթիա

514

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մամուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլանկիլ խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց

Ժ. ՆԻՒՏԼԻՆԳԷՐ

Վաճառման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն։

Արտօնատէր Ս. ՏԷՄԱՏՅԵՆ

ՏՓԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԼՐԱԳՐՈՒ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ — ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ յետոյ մնացորդ ժամանակ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒՐՔԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՅ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Կ. Պոլիս	6	15	6	44	7	42	7	45	8	9	8	40	9	10	9	44	10	20	10	48	11	22
Գուլ—գաբու	6	24	6	3	7	22	7	55	8	18	8	49	9	19	9	53	10	29	10	57	11	31
Եէնի—գաբու	6	28	6	57	7	26					8	53	9	23			10	33	11	1	11	35
Տավուտ փաշա																						
Սամաթիա	6	34	7	3	7	32					8	59	9	29			10	39	11	7	11	41
Եէնի—գուլէ	6	38	7	7	7	38	8	5	8	26	9	4	9	32	10	1	10	43	11	10	11	45
Մագրիգիւղ	6	49	7	19	7	50	8	19			9	16					10	55			11	58
Ա. Պիէքանօ			7	28	7	59	8	34			9	25					11	4			12	8
Քիւշիւք Զէք							8	40									12	16				

ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՐՔԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՅ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	1
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Քիւշիւք Զէք		6	35											1	52							
Ա. Պիէքանօ		6	44		7	41		8	40				9	39			11	21				
Մագրիգիւղ	6	25	6	54	7	27	7	51		8	50			9	49			11	31			
Եէնի—գուլէ	6	38	7	6	7	39	8	3	8	34	9	4	9	38	10	1	10	44	11	16	11	44
Սամաթիա	6	42	7	10	7	43	8	7	8	38	9	8	9	42			10	48	11	20	11	48
Տավուտ փաշա																						
Եէնի—գաբու		6	48	7	16	7	49	8	13	8	44	9	14	9	48			10	24	11	26	11	54
Դուս—գաբու		6	52	7	20	7	53	8	17	8	48	9	18	9	52	10	10	10	28	11	30	11	58
Կ. Պոլիս	7		1	7	28	8	4	8	25	8	56	9	26	10		10	48	10	36	11	38	12	6

Փոքր գծերուն առնիսիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ գծերը Պոլսէն Մարմարի դիւղ կամ Եէնի գիւղ կամ Եէնի գիւղ կամ Սամաթիա կառախմբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վագոններ. միւս կառախմբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վագոններ։